

EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT
24 iulie 2019
Probă scrisă

FILOSOFIE ȘI LOGICĂ, ARGUMENTARE ȘI COMUNICARE

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 4 ore

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

A. Citiți cu atenție următoarele texte:

Despre sistemele tradiționale de epistemologie s-ar putea spune că rezultă din răspunsuri afirmative sau negative la întrebarea privind sursele cunoașterii noastre. (...) Ea a fost totdeauna formulată de genul: „Care sunt cele mai bune surse ale cunoașterii noastre – cele mai demne de crezare, care nu ne vor conduce la eroare și cărora putem și trebuie să ne adresăm, în caz de îndoială, ca unei supreme curți de apel?” (...) Propun, (...), să înlocuim întrebarea privind sursele cunoașterii noastre printr-o întrebare total diferită: „Cum putem spera să detectăm și să eliminăm eroarea?”

(Karl Raimund Popper, Despre sursele cunoașterii și ale ignoranței)

(...) câtă vreme arena rămâne deschisă pentru confruntări, putem spera că, dacă există un adevăr mai profund, el va fi descoperit îndată ce spiritul uman va fi capabil să-l recunoască; iar între timp putem fi siguri că ne-am apropiat de adevăr în măsura în care era posibil s-o facem deocamdată. Acesta este gradul de certitudine pe care-l poate atinge o ființă care nu este infailibilă și aceasta este singura cale de a-l atinge. (...) Cei care, prin aceasta, ajung să se simtă mulțumiți nu observă că pretenția infailibilității nu face altceva decât să dispară într-un punct pentru a reapare în altul.

(John Stuart Mill, Despre libertate)

Pornind de la textele date:

1. Precizați două caracteristici ale sistemelor tradiționale de epistemologie la care se face referire în primul text. **6 puncte**
2. Analizați, în aproximativ două pagini, concepțiile filosofice despre cunoaștere evidențiate în cele două texte. **12 puncte**
3. Prezentați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între conceptele de *adevăr* și *eroare*. **6 puncte**
4. Argumentați un punct de vedere referitor la actualitatea concepției lui J. St. Mill cu privire la cunoaștere. **6 puncte**

B.

1. Fie un mod silogistic din figura 3, cu premisa minoră universală și premisa majoră particulară.
 - a. Scrieți schema de inferență corespunzătoare unui silogism având caracteristicile enunțate. **5 puncte**
 - b. Construiți, în limbaj natural, un silogism corespunzător schemei de inferență elaborate la punctul a. **6 puncte**
 - c. Verificați explicit (prin orice metodă de verificare a validității silogismelor) validitatea silogismul construit și precizați decizia la care ați ajuns. **7 puncte**
2. Răspundeți fiecăreia dintre următoarele cerințe:
 - a. Prezentați două caracteristici ale analogiei. **6 puncte**
 - b. Definiți inducția incompletă și construiți un exemplu prin care să ilustrați această formă de argumentare. **6 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Următoarea secvență face parte din programa școlară de filosofie.

Competențe specifice	Conținuturi
1.2. <i>Precizarea sensului conceptelor și categoriilor esențiale pentru studiul filosofiei morale</i> 2.3. <i>Argumentarea unui punct de vedere personal în cadrul unei dezbateri etice</i> 4.1. <i>Recunoașterea consecințelor etice implicate de o anumită poziție filosofică</i>	Morala - <i>Bine și rău.</i>- <i>Teorii morale.</i>- <i>Probleme de etică aplicată.</i>

(Programa școlară de filosofie, OMEC nr.5959/22.12.2006)

Prezentați specificul demersului educațional desfășurat în vederea formării competențelor precizate în secvența dată, având în vedere următoarele:

- menționarea unei metode didactice și descrierea modului de formare a competențelor prin utilizarea acestei metode; **6 puncte**
- precizarea a două caracteristici ale metodei menționate; **2 puncte**
- justificarea modului în care metoda menționată poate favoriza formarea competențelor din secvența dată; **4 puncte**
- evaluarea fiecăreia dintre competențele precizate în secvența dată prin câte un tip diferit de item. **18 puncte**

Notă: Se punctează corectitudinea științifică a informației de specialitate și corectitudinea proiectării itemilor, respectiv a baremului acestora.